

Vergaderjaar 2015–2016

32 317

JBZ-Raad

Nr. 372

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 december 2015

Bij de regeling van werkzaamheden van 3 december 2015 jl. is verzocht om een brief over de toepassing van Schengen naar aanleiding van bericht «Leaked document reveals EU plans to suspend Schengen for two years» (Eulawanalysis.blogspot.be, 2 december 2015) (Handelingen II 2015/16, nr. 33, Regeling van Werkzaamheden). Mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken informeer ik u als volgt.

Het is evident dat de huidige situatie van migranten en vluchtelingen de toepassing van Schengen onder druk zet. Het beheer van de buitengrenzen van de Schengen-zone vindt daarbij onvoldoende plaats. De regering zet zich ervoor in om met de 26 Schengenlanden en alle EU-lidstaten te komen tot een aanpak waarbij die toepassing gezamenlijk wordt gerealiseerd.

Het Luxemburgse Voorzitterschap heeft gezien die achtergrond en situatie besloten tot een bespreking van de huidige stand van zaken en aanpak. Die discussie vindt plaats in de daarvoor aangewezen overlegorganen, de raad van ministers van Justitie en Binnenlandse zaken van 4 december, voorbereid door Coreper. Om de discussie te stimuleren is door het Voorzitterschap een inventarisatie gemaakt van de huidige stand van zaken en de juridische kaders die daarin van toepassing zijn. Dat document vond zijn weg naar de publiciteit.

In die voorbereiding is een zakelijk overzicht gegeven van de huidige stand van zaken. Bovendien is aangegeven welke procedurele stappen en mogelijkheden bestaan om te komen tot een tijdelijke maatregelen. Deze zijn vastgelegd in de Schengengrenscodes. De voorbereidingen zijn niet gericht op specifieke landen; evenmin zijn er besluiten genomen over de tijdelijke schorsing van Schengen-toepassing.

Tegen bovenstaande achtergrond besprak de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 4 december de stand van zaken. In de rapportage aan uw kamer zal, zoals gebruikelijk, verslag worden gedaan van de Raad.

De Raad wijdde een uitgebreide discussie aan de huidige stand van zaken en de toekomst van Schengen. De nadruk lag in het debat op de noodzaak om op voortvarende wijze, aantoonbaar en resultaatgericht invulling te geven aan effectief beheer van buitengrenzen. Daarbij is door landen aan de Schengen-buitengrenzen aangegeven welke verdergaande stappen gezet worden bij het beheer van die buitengrenzen. Onder die stappen vallen ook verdergaande samenwerking met Frontex en buurlanden alsmede het inzetten van Europese instrumenten zoals de Rapid Border Intervention Teams. Andere Schengen- en EU-partners hebben aangegeven verder te werken aan samenwerking, de implementatie van gemaakte afspraken en informatiedeling.

Daarnaast werd bij herhaling aangegeven dat bij de komende voorstellen voor versterkt grensbeheer en wetgeving rondom Frontex de noodzaak bestaat tot verdergaande stappen in het vormgeven van gezamenlijk beheer van de buitengrenzen, inclusief adequate instrumenten om dat te borgen als dat beheer inadequaat blijkt.

Nederland heeft in de discussie aangegeven dat het hecht aan een gezamenlijke inzet met alle 26 Schengenlanden en alle EU-lidstaten. Daarbij is ook gewezen op de noodzaak dat alle landen hun verantwoordelijkheid nemen en invulling geven aan de gemaakte afspraken. Die noodzaak is er om de verworvenheden van Schengen te behouden en om te voorkomen dat de toepassing van Schengen verder onder druk komt te staan.

Op basis van de discussie concludeerden het voorzitterschap en de commissie dat verhoogde aandacht nodig is voor het adequaat beheer van de buitengrenzen. Als prioriteit daarbij is nadruk gelegd op de implementatie van bestaande afspraken en verplichtingen. Daarnaast zullen de komende voorstellen van de Commissie over grenzen, Frontex en over de Dublin-verordening rekening houden met de inbreng uit de Raad. De Commissie zal een en ander actief monitoren in de komende periode, en betrekken bij komende voorstellen.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff